

Trygg framtid for folk og natur.

Ny kommune 2020 – Norddal og Stordal

Seniorrådgivar Sissel Hol

10. februar 2017

Tema

Økonomiske verkemiddel

Budsjett og økonomiplan

Basistilskot

- Kostnadsnøkkelen 2017 – inkluderer gradering av basiskriteriet. Basistilskotet-differensiert etter strukturkriteriet
- Tidlegare: Basiskriteriet = 1 for alle kommunar
- Kommunens verdi på basiskriteriet bestemmes ut fra verdien på strukturkriteriet:
 - Grenseverdi for fullt basis: 25,5 km
 - Differensiering mellom 0,5 (=halvt basistilskot) og 1,0 (=fullt basistilskot)

- Frå 2017:

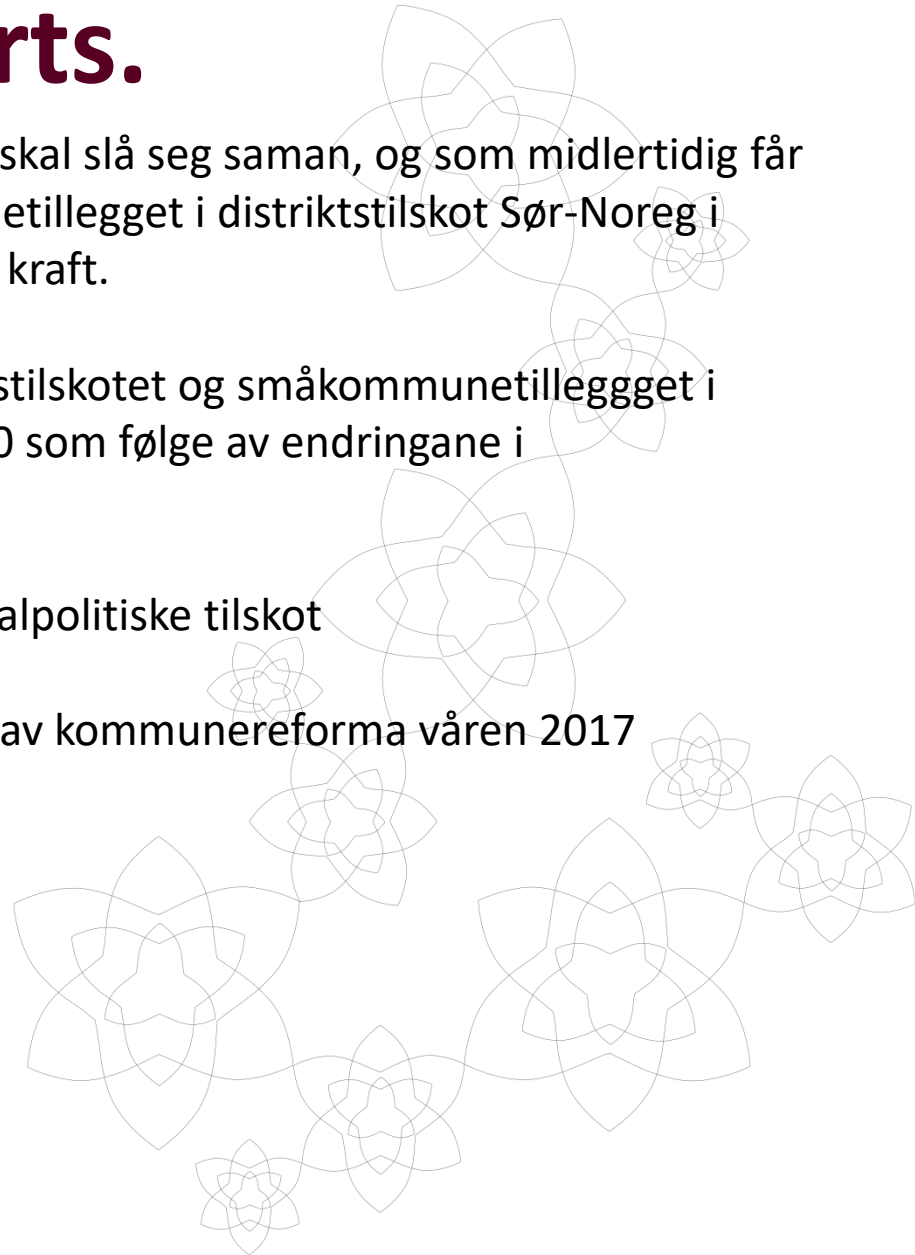
Kommune	Strukturkriteriet	Gradert basiskrit.
1524 Norddal	27 km	1,00
1526 Stordal	20 km	0,89

- For meir info sjå Tabell F i Grønt hefte.
- Fullt basistilskot for 2017 utgjer omlag 15 mill

Basistilskotet forts.

- Overgangsordning for kommunar som skal slå seg saman, og som midlertidig får redusert basistilskotet og småkommunetillegget i distriktstilskot Sør-Noreg i perioden fram til sammenslåinga trer i kraft.
- Full kompensasjon for reduksjon i basistilskotet og småkommunetillegget i distriktstilskot Sør-Noreg frå 2017-2020 som følge av endringane i inntektssystemet i 2017
- Dette omfattar ikkje endringar i regionalpolitiske tilskot
- Fordelast etter Stortingets behandling av kommunereforma våren 2017

Basis- og distriktstilskot Sør-Noreg

Kommune	Innbyggere i alt per 1.7.16	Basis-tilskudd 2016, i 2017-kroner	Gradert basis-tilskudd i 2017	Endring i basis-tilskuddet fra 2016 til 2017	Småkommune-tilskudd 2016, prisjustert med halv deflator 2017	Småkommune-tillegg distrikts-tilskudd Sør-Norge 2017	Differanse nytt småkommune-tillegg og prisjustert småkommune-tilskudd fra 2016	Sum endring gradert basis og små-kommune-tilskudd	INGAR - knyttet til endringen i gradert basis-tilskudd og små-kommune-tilskudd	Kompensasjon overgangs-ordning: Gradert basis-tilskudd og små-kommune-tilskudd
		(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)
1524 Norddal	1 664	13 509	15 047	1 538	5 543	5 543	0	1 538	0	0
1526 Stordal	1 005	13 509	13 442	-68	5 543	5 543	0	-68	13	54

Norddal får fullt basistilskot.

Stordal får eit gradert basistilskot som er om lag 68 000 kr lavare enn i 2016.

Ingen av kommunane taper på endringane i småkommunetilskotet frå 2016-2017.

13 000 kr kompenserast gjennom INGAR og 54 000 kr i overgangsordning i 2017. Dette er eit anslag og det kan bli mindre endringar som følge av oppdaterte berekningar.

Regionsentertilskot (nytt i 2017)

- 100 mill i 2017 (halvårsverknad), 200 mill i 2018

Tilskotet går til kommunar:

- Der det fattast eit nasjonalt vedtak om samanslåing i perioden for kommunereforma (Stortingsvedtak våren 2017)
- Som slår seg saman og blir meir enn 9 000 innbyggjarar
- Fordelast våren 2017 - etter nasjonalt vedtak
- 40 pst av tilskotet fordelast med ein sats per innbyggjar, 60 pst med ein sats per samanslåing
- Dette gjeld da ikkje for Norddal og Stordal

Eingangsstøtte

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Utbetalast etter Stortingsbehandlingen, tidleg hausten 2017

-> Kostnader må dekkast inn på eget budsjett inntil utbetaling

Reformstøtte

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 millioner
15 000- 29 999 innbyggere	20 millioner
30 000- 49 999 innbyggere	25 millioner
Over 50 000 innbyggere	30 millioner

Utbetalast til den nye kommunen i januar 2020

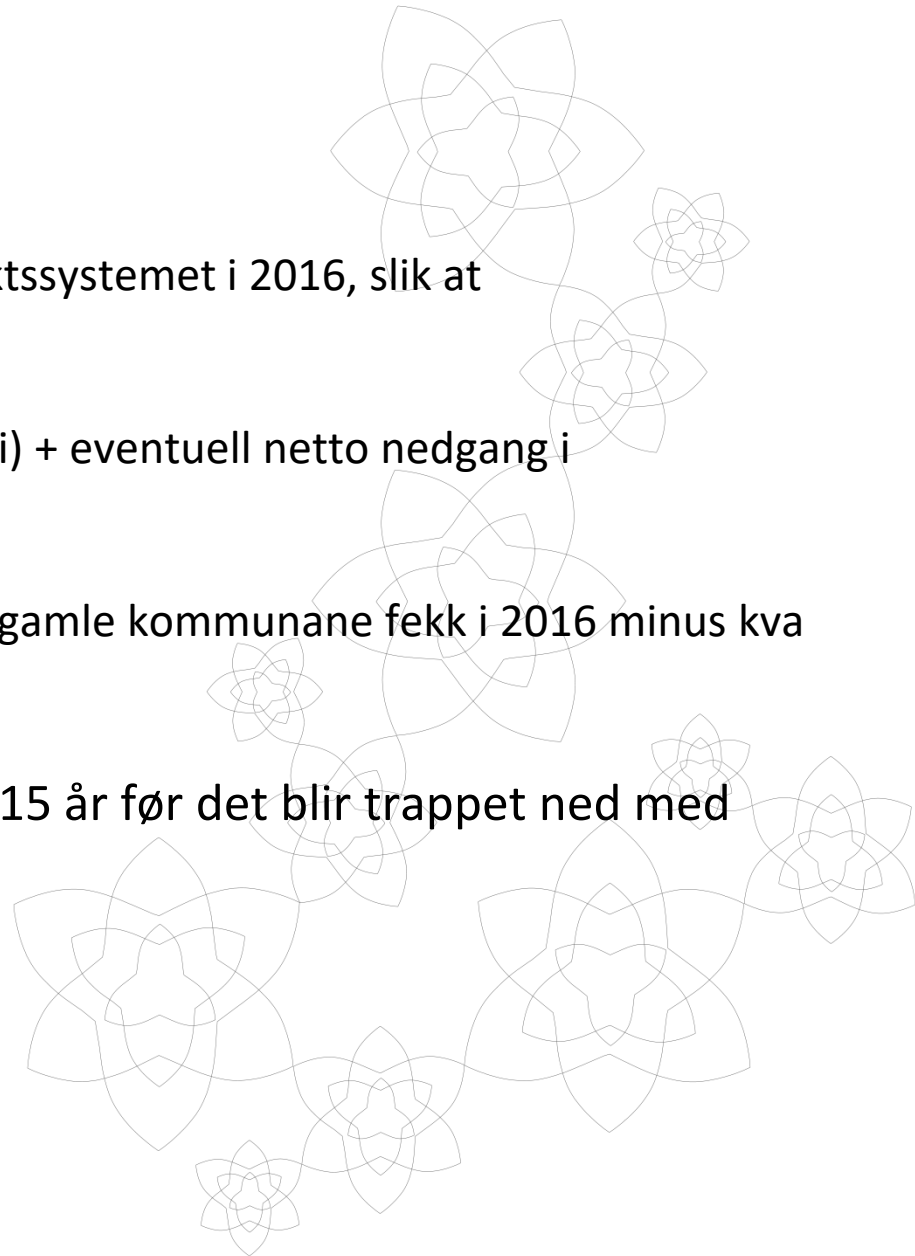
Inndelingstilskot

Inndelingstilskotet i 2020 er basert på inntektssystemet i 2016, slik at inndelingstilskotet for to kommunar blir:

Tap av basistilskot (1 basistilskot i 2016-verdi) + eventuell netto nedgang i regionalpolitiske tilskot (2016-verdi)

Dei regionalpolitiske tilskota vil vere kva dei gamle kommunane fekk i 2016 minus kva den nye kommunen ville fått i 2016

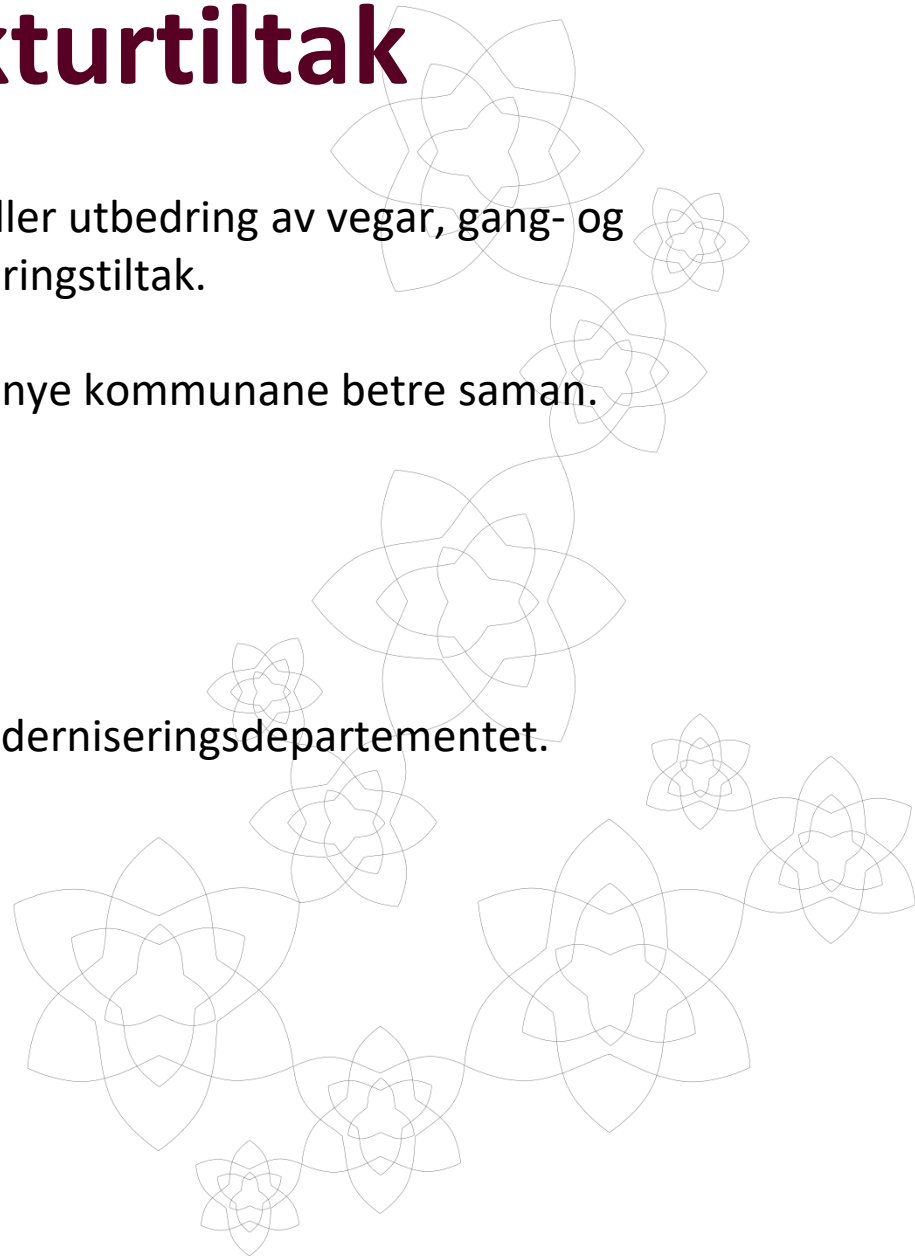
Inndelingstilskotet blir utbetalt fullt ut i 15 år før det blir trappet ned med 20pst årleg over 5 år.

Tilskot infrastrukturtiltak

- Tilskotet går mellom anna til etablering eller utbedring av vegar, gang- og sykkelveg, bredbånd og andre digitaliseringstiltak.
- Formålet er å kunne bidra til å knytte dei nye kommunane betre saman.
- 50 mill i 2016
- 100 mill i 2017
- Midlane vert lyst ut av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Skjønnsmidlar frå Fylkesmannen

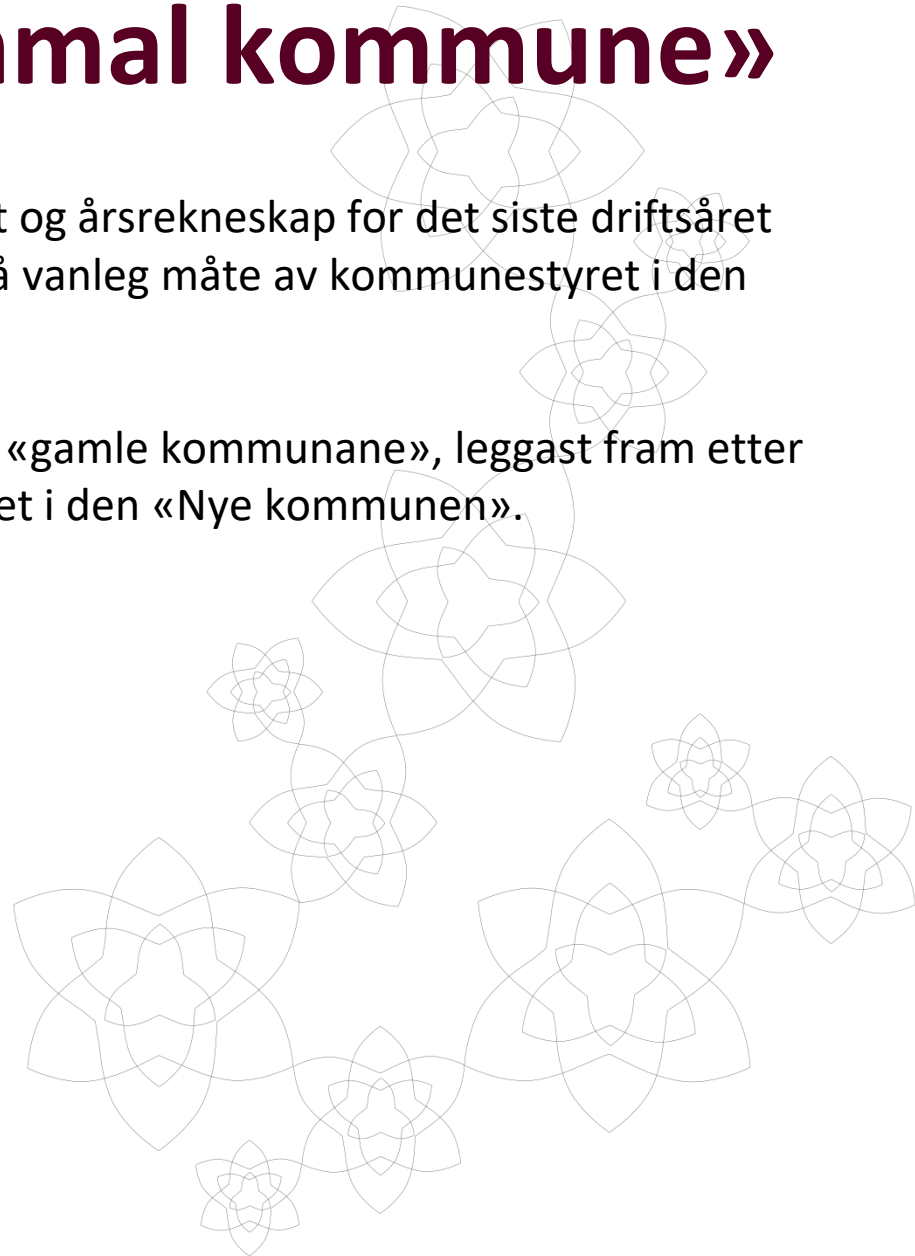
- 1 million i prosjektstilling til alle «nye kommunar».
- For kvart av åra 2017-2019. Totalt 3 mill.
- Prosjektstillinga blir gitt med bakgrunn i å styrke arbeidet med utvikling og innovasjon i den nye kommunen. Bruk pengane lurt!
- **Utbetalast gjennom rammetilskotet i juni.**
- Vi krev ikkje noko rapportering på bruken av midlane.
- Prosjektskjønn «Ny kommune 2020» - Vi vil også gi økonomisk støtte til utviklings- og innovasjonsprosjekt i dei nye kommunane gjennom prosjektskjønnet.
Søknadsfrist den 17. mars.

Budsjett og økonomiplan

- Økonomireglane i kommunelova og tilhøyrande forskrift gjeld også ved samanslåing av kommunar.
- For kommunar som har gjort vedtak om samanslåing og som etterkvart skal jobbe med økonomiplana 2018-2021, fått spørsmål om 2020 og 2021 skal være med. JA! 2020 og 2021 kan evt være ei rein talframskriving av 2019 evt utan investeringar.
- Fra veilederen del 2, kapittel 5: «Hver kommune skal i nest siste driftsår utarbeide en fire-årig økonomiplan som omfatter det siste driftsåret før sammenslåingen og de tre etterfølgende år. Økonomiplanene kan gi nyttig informasjon til fellesnemndas arbeid med økonomiplan for det første driftsåret i den nye kommunen».

Rekneskap «gammal kommune»

- Kvar kommune skal utarbeide årsbudsjett og årsrekneskap for det siste driftsåret før samanslåinga. Årsbudsjettet vedtas på vanleg måte av kommunestyret i den enkelte kommune.
- Reknskapet for det siste driftsåret for dei «gamle kommunane», leggst fram etter samanslåinga og vedtas av kommunestyret i den «Nye kommunen».

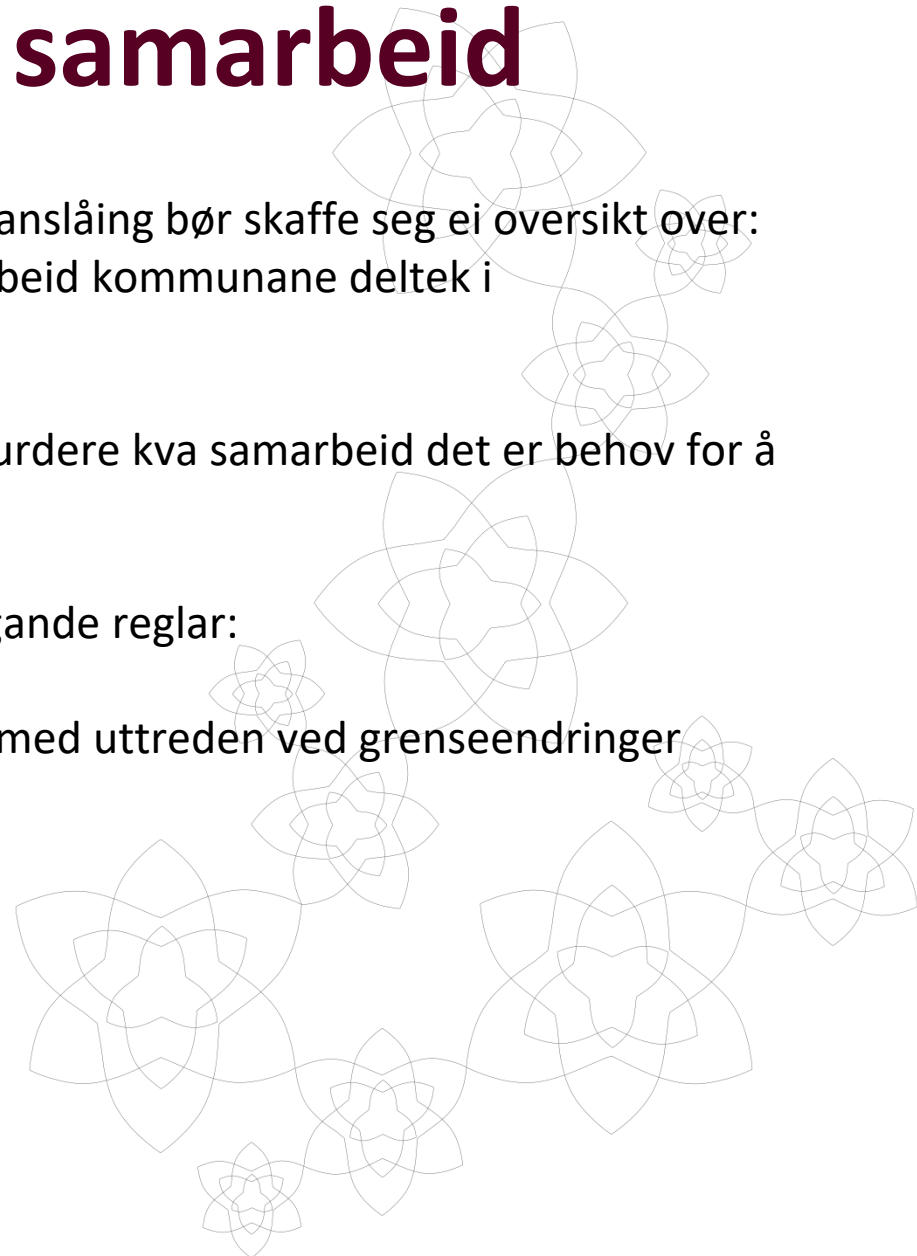
Ny kommune

- Fellesnemnda skal utføre det førebuaende arbeidet med økonomiplana og årsbudsjettet for det første driftsåret.
- Økonomiplana og årsbudsjettet for første driftsår vedtas av kommunestyret i den nye kommunen innan 31.12 året før samanslåinga.
- I årsbudsjettet for det første driftsåret i den nye kommunen er det ikkje aktuelt å vise beløp for det foregående budsjettår og for det siste vedtekne rekneskapet.
- Det skal lages ei foreløpig åpningsbalanse for den nye kommunen innan 1.mars i det første driftsåret. Endeleg åpningsbalanse vedtas av kommunestyret.
- Årsrekneskap skal utarbeidast frå og med første driftsår. I årsrekneskapet for det første driftsåret til den nye kommunen er det ikke aktuelt å vise beløp for sist avlagte rekneskap. Balanserekneskapet må vise beløp for åpningsbalansen i tillegg til beløp for det første driftsåret.

Interkommunalt samarbeid

- Kommunar som har fatta vedtak om samanslåing bør skaffe seg ei oversikt over:
 - Kva slags interkommunale samarbeid kommunane deltek i
 - Kva form samarbeida har
- Ved å få ei slik oversikt kan kommunen vurdere kva samarbeid det er behov for å vidareføre i den nye kommunen.
- Ved oppsigelse eller oppløsning gjeld følgende reglar:
 - Kommunelova § 27
 - Inndelingslova § 16 i forbindelse med uttreden ved grenseendringer

Eigedomsskatt

Kan en kommunedel ha eiendomsskatt, og ikkje ein annan?

Den eineste moglegheiten ein kommune har til å skille eigedomsskatt etter kor innbyggjarane bor, er mellom områder «utbygd på byvis» (eigedomsskatt), dvs tettstader, og dei andre områdene (ikkje eigedomsskatt). Utover dette er det ikkje åpning i regelverket for å skille på eigedomsskatten etter geografi, bare etter type skatteobjekt. (bustad, verk og bruk, fritidsbustad)

Eks: Harstad og Bjarkøy danna ein ny kommune med følgende unntak vedtatt i resolusjonen:

Harstad hadde e-skatt på bustad og næring, Bjarkøy hadde ikkje. Kommunane ønsket at «gamle»-Harstad skulle behalde e-skatten i to år i ein overgangsperiode. Departementet gjorde unntak frå lov av 6. juni 1975 nr 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova § 3)

Differensiert arbeidsgivaravgift

Dersom to eller fleire kommunar som er i ulike soner blir til ein ny kommune, vil satsen på arbeidsgivaravgifta i den nye kommunen bli vidareført innanfor dei «gamle» kommunegrensene som om dei framleis var to eller fleire kommunar, fram til neste revisjon.

Neste revisjon vil bli gjennomført med verknad frå og med 1. januar 2021.

Norddal: sone 2 (10,6%)

Stordal: sone 2 (10,6%)

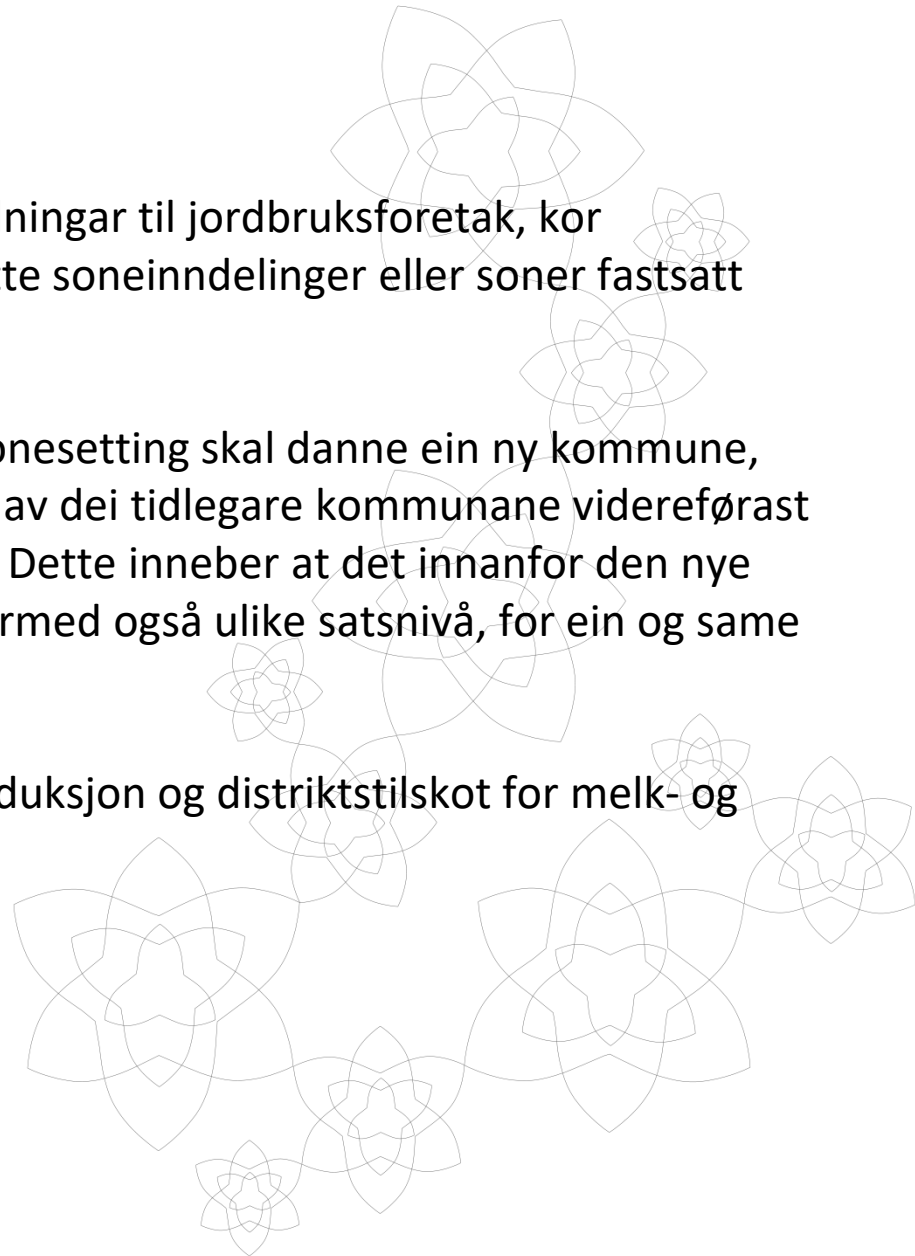
Ved spørsmål om soneplassering ved neste revisjon, så vil alle nye kommunar bli behandla som ein kommune.

Landbruksstøtte

Over jordbruksavtalen er det fleire støtteordningar til jordbruksforetak, kor tilskotstildelinga er basert på særskilt fastsette soneinndelinger eller soner fastsatt etter gjeldande kommunegrenser.

Dersom to eller fleire kommunar med ulik sonesetting skal danne ein ny kommune, skal den soneplasseringa som gjaldt for kvar av dei tidlegare kommunane videreførast også etter at den nye kommunen er dannet. Dette inneber at det innanfor den nye kommunen vil kunne vere ulike soner, og dermed også ulike satsnivå, for ein og same tilskotsordning.

Dette vil gjelde for arealtilskot for planteproduksjon og distriktstilskot for melk- og kjøttproduksjon.

Veiledere

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Veileder

Å bygge en ny kommune - råd fra tidligere sammenslåinger

Veileder del 2

Veien mot en ny kommune

Veileder for utredning og prosess

Lokaldemokrati og kommunereform

Debatthefte

Veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen

Inventura

Bergen: Spøthøyen 22, 5147 Fyllingsdalen Oslo: Karl Johans gate 123, 0154 Oslo
Stavanger: Briviksdalen 1, 4012 Stavanger
www.inventura.no

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Veileder

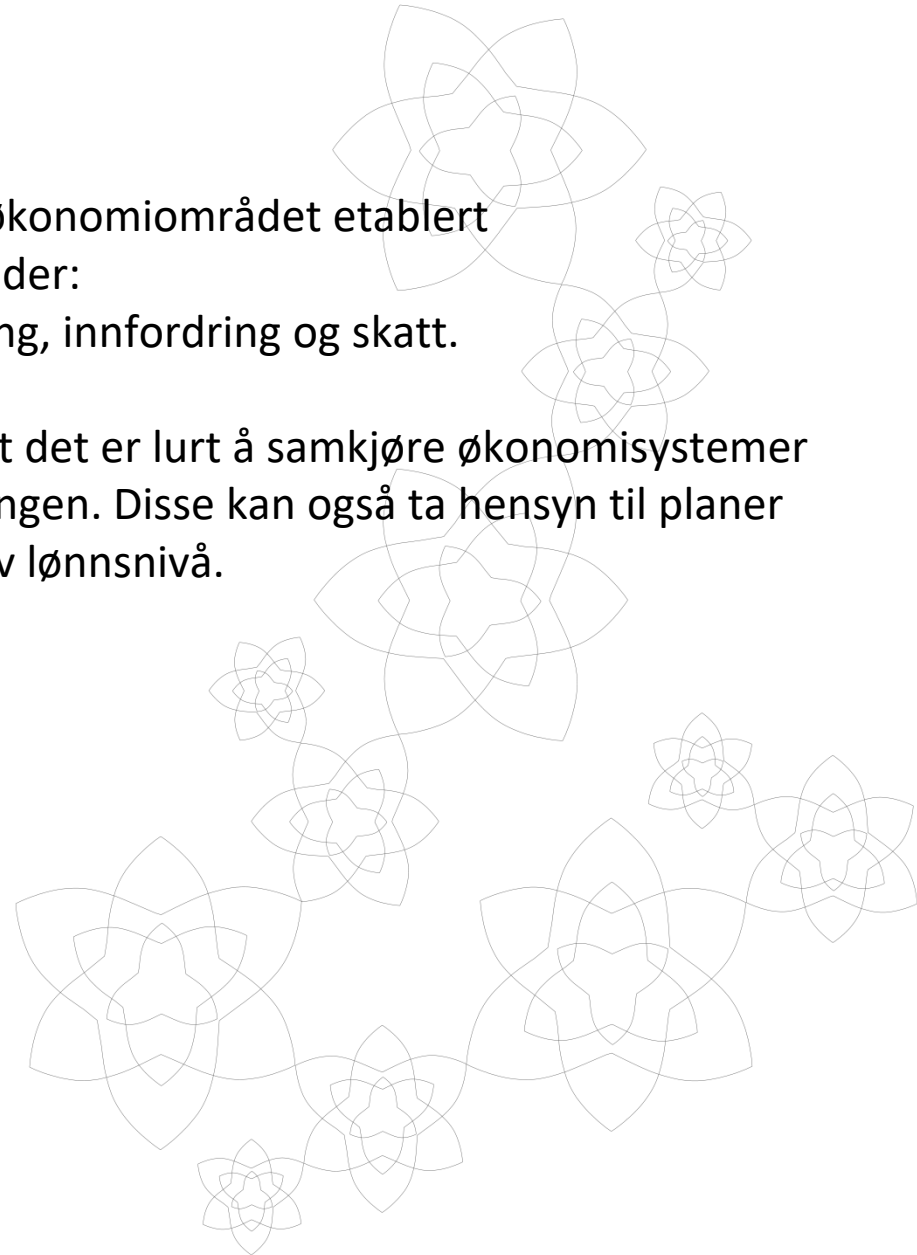
Formelle rammer i byggingen av nye kommuner

Veileder del 1

Nye Sandefjord

- I Sandefjord-prosessen var det innenfor økonomiområdet etablert delprosjektgrupper på fem sentrale områder:
budsjett, regnskap, lønn, fakturering, innfordring og skatt.
- Erfaringer fra andre sammenslåinger er at det er lurt å samkjøre økonomisystemer og budsjett det siste året før sammenslåingen. Disse kan også ta hensyn til planer for gevinstrealisering og harmonisering av lønnsnivå.

Budsjett og økonomiplan - SAS

Først ut med tanke til økonomidata

- **Fellesnemnda** – Skyggebudsjett for 2016 i desember 2015

Er økonomiforvaltningen i overensstemmelser med forhandlingsutvalgets krav?

Synliggjorde ulike prioriteringer

Synliggjøre ulik økonomi

Fellesnemnda ba om seminar «budsjettrammene» behandles

- **Etablere kontoplan for ny kommune**

Art, ansvar, prosjekt/drift

- **Etablere grunnlag for økonomiplanen for 2017-2020 med utgangspunkt i kommunenes vedtatte økonomiplaner for 2016-2019**

Ulikt grunnlag og detaljnivå på økonomiplanene

- **Installering av og arbeid i en testdatabase**
- **Budsjettramme for 2017-2020 behandles i juni**

Lånepolitikk, avkastning kraftfond, skattesatser, marginavsetning, premieavvik

Prioriteringer, tilpasning over tid

- **Organiseringen av ny kommune er ikke ferdig -> ansvar innenfor de ulike kommunalområdene**

Regnskap

- Kontoplan –drift/investering og balanse
- Bygge på arbeidet fra prosjektgruppa
Anlegg fra kommunene registreres i anleggsmodul

- Leverandørregister

Rydding i leverandørregistre

- Inngående fakturabehandlersystem

Attestanter, anvisere -> e-postadresser

Lønnsnummer/ressursnummer <- lønssystem

- Opprette NYE Sandefjord i økonomisystemet
- Regnskapsføring og avslutning

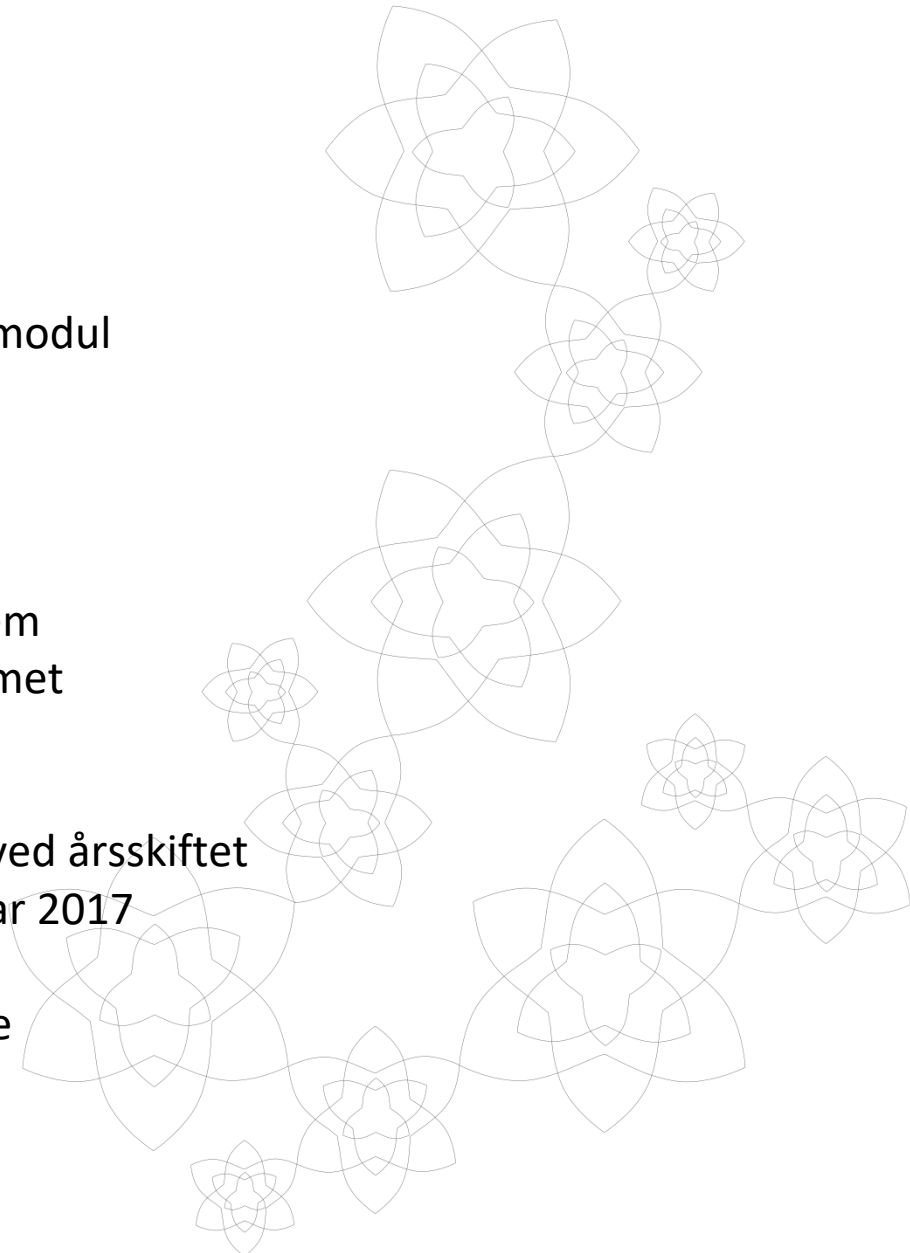
Avslutning 2016 for gamle kommuner

Inngående og utgående fakturaer ved årsskiftet

Regnskapsføring i nye Sandefjord fra 1. januar 2017

Åpningsbalanse i nye Sandefjord

- Legatregnskaper, stiftelser, pensjonskasse
- Oppslag i gamle regnskap

Lønn

- Enhetsregisteret

Organisasjonsnummer – nytt hovednummer

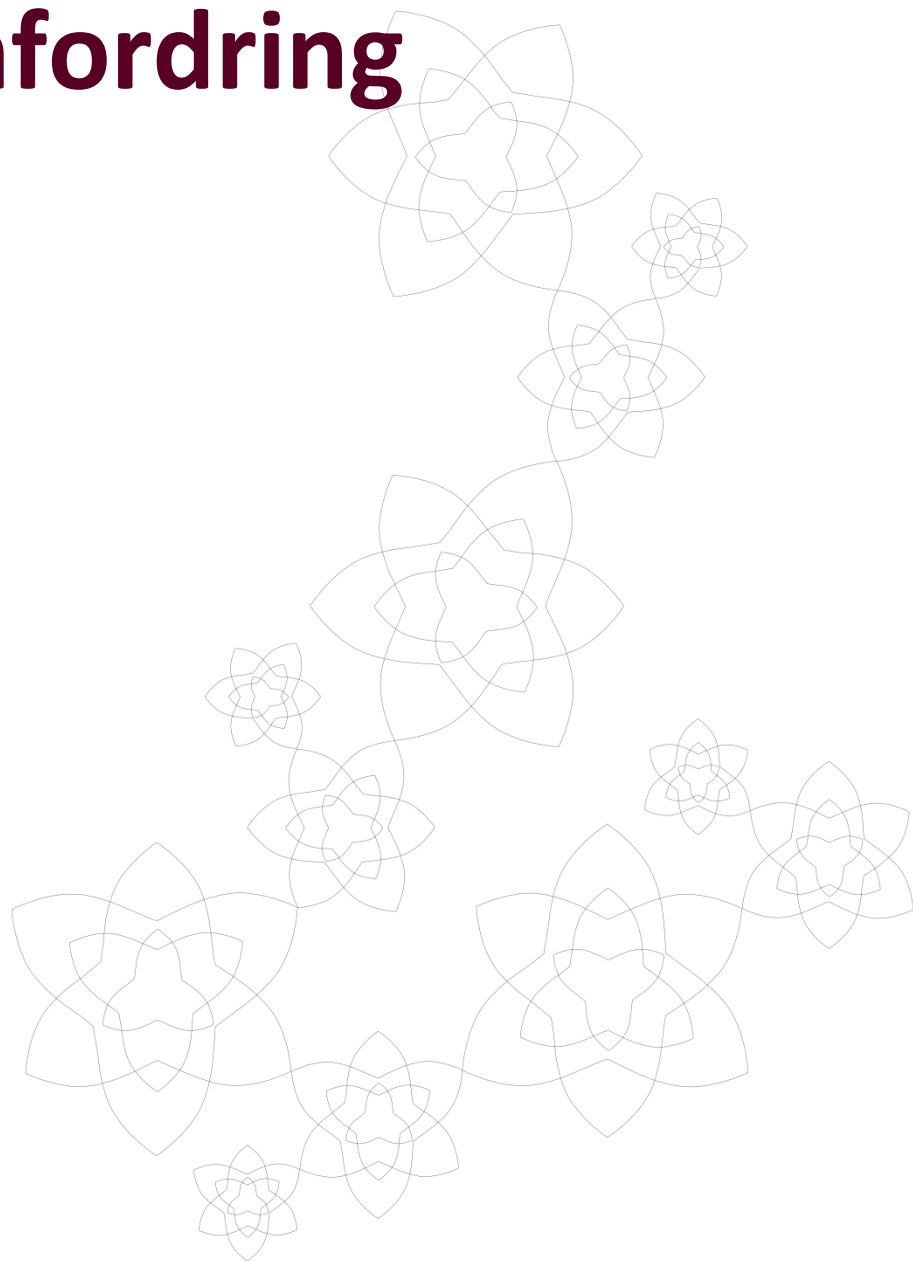
Organisasjonsledd/virksomheter (næringskoder, ansvarskontoplan, ansatte)

- Lønningsdato
- Lønnsnummer <- ressursnummer i fakturabehandlersystemet
- Lønnarter
- Grenseoppgang mellom lønnings- og personalavdeling
- Rapportering 2016 for gamle kommuner i 2017
- Oppslag i gamle kommuners lønningsregnskap
- Utlønning i ny kommune 13. januar 2017

Fakturering – innføring

Arbeidsoppgaver - økonomi

- Avslutning regnskap i 2 kommuner m/årsrapport
- Utarbeide første budsjett og økonomiplan for den nye kommunen
- Nytt organisasjonsnummer, kommunenummer, gårds- og bruksnummer
- Gjennomgå samarbeidsavtaler med frivillige lag og organisasjoner
 - samkjøre på nivå og oppfølgingsansvar

- Avklare forhold rundt
- Hjemmelsregister for eiendom
- Registrering av kjøretøy
- Eierandeler i selskaper og behov for vedtektsendringer
- Interkommunale samarbeid og endrede eierandeler
- Bankavtaler
- Pensjonskasse
- It-systemer

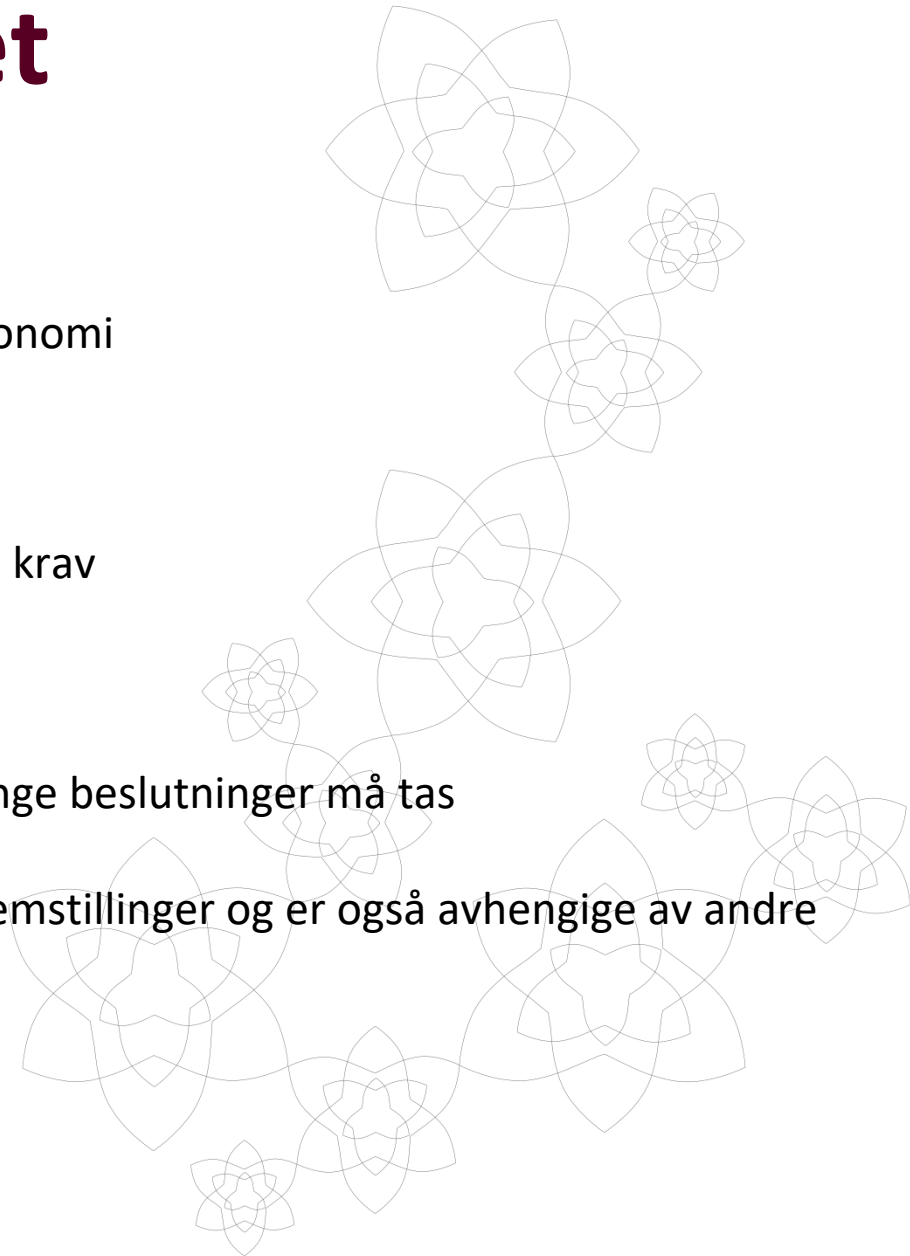

Økonomiområdet

Omfattende arbeid – mange detaljer

SAS etablerte 5 prosjektgrupper innenfor økonomi

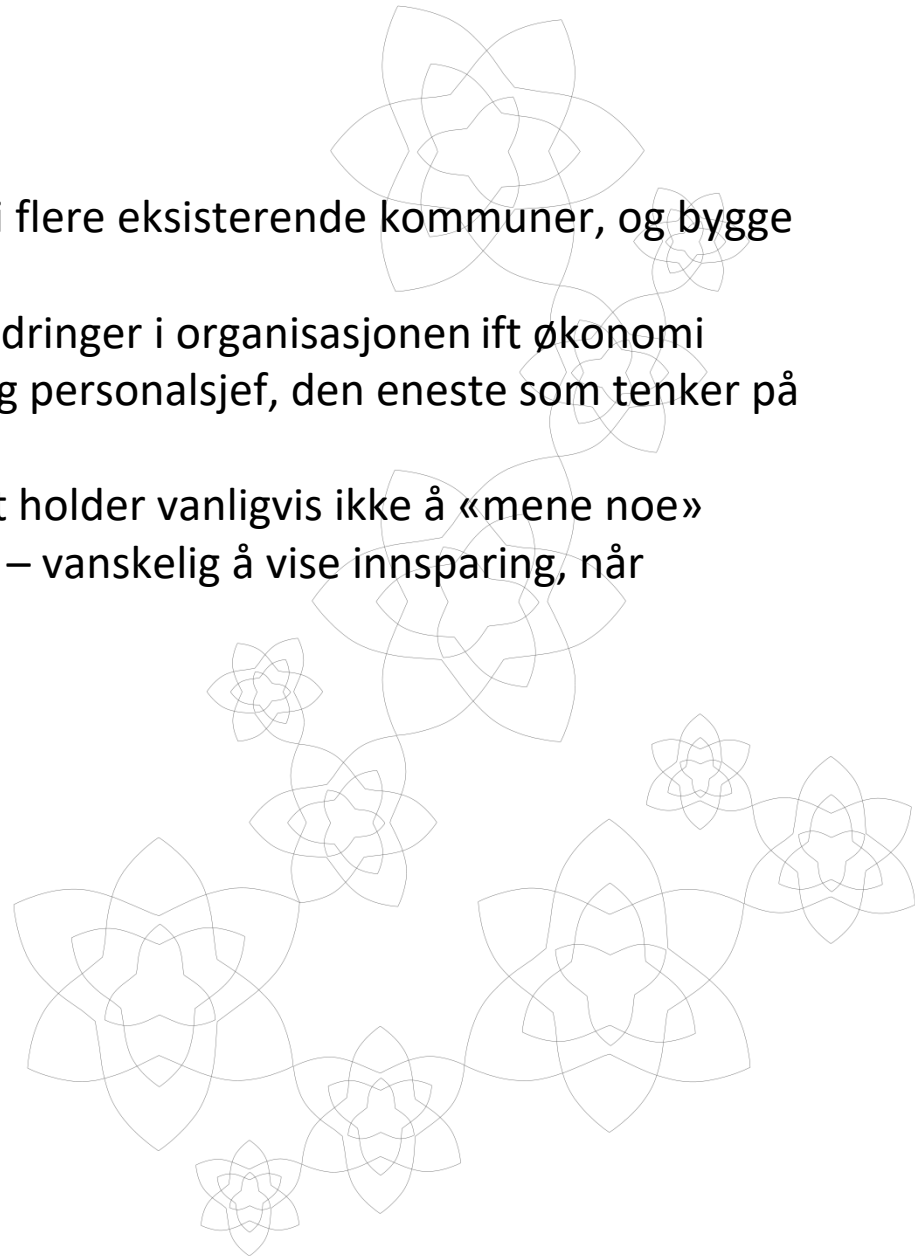
- Budsjett
 - Regnskap
 - Lønn
 - Fakturering og innfordring av kommunale krav
 - Skatt
-
- Knapp tid ->har ikke en dag å miste ->mange beslutninger må tas
 - Prosjektgruppene har mange felles problemstillinger og er også avhengige av andre deler av organisasjonen.

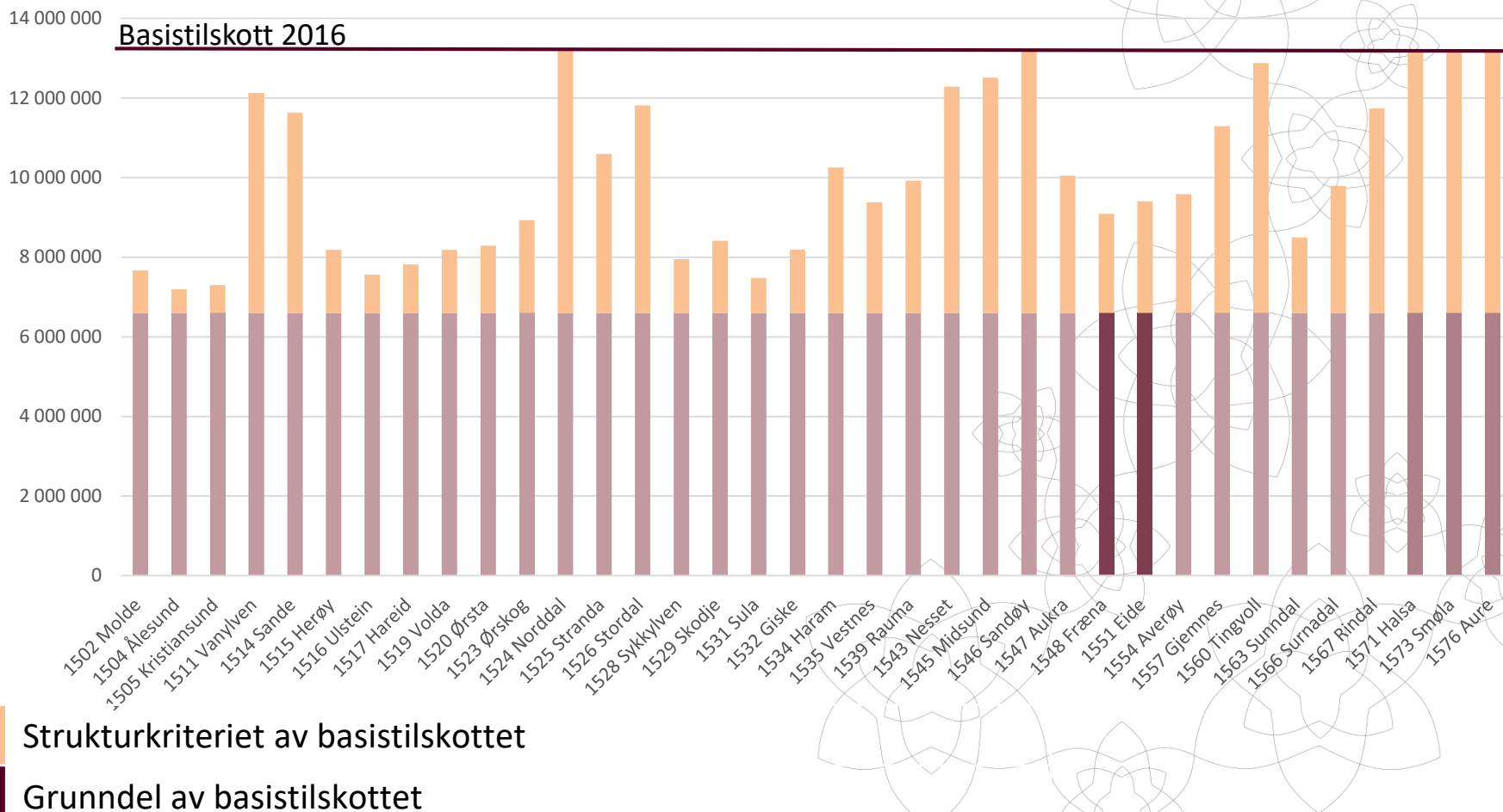
Økonomisjefen

- Økonomisjef skal kanskje lede prosesser i flere eksisterende kommuner, og bygge ny
- Økonomisjef skal «mene noe» om alle endringer i organisasjonen ift økonomi
- Økonomisjefer, sammen med rådmann og personalsjef, den eneste som tenker på hele kommunen?
- Økonomisjef må alltid ha faktafokus – det holder vanligvis ikke å «mene noe»
- Økonomisjef blir ansiktet for reduksjoner – vanskelig å vise innsparing, når tilpasning skjer lenge før sammenslåing

2. Basistilskott – Ny innretting

3. Distriktpolitiske tilskott

Oppdatert med distriktsindeksen for
2016

Departementet har brukt 2014-
indeksen

1 million i skilnad for Stordal

Netto tap for Møre og Romsdal er
på 12,8 millionar kroner

(1.000 kr)	2016	2017	Endring
VANYLVEN	5 745	4 685	-1 060
STRANDA	3 693	3 678	-15
VESTNES	1 532	1 679	147
RAUMA	1 635	1 838	203
SUNNDAL	8 445	8 870	425
SURNADAL	7 628	7 604	-24
AURE	5 946	4 998	-948
SANDE	5 475	3 285	-2 190
ØRSKOG	5 475	2 738	-2 737
NORDDAL	5 475	5 475	0
STORDAL	5 475	4 380	-1 095
NESSET	5 475	5 475	0
MIDSUND	5 475	2 738	-2 737
SANDØY	5 475	4 380	-1 095
GJEMNES	5 475	3 833	-1 642
TINGVOLL	5 475	5 475	0
RINDAL	5 475	5 475	0
HALSA	5 475	5 475	0
SMØLA	5 475	5 475	0